

La covid fa del 2020 el pitjor any del segle a l'àrea central en la diferència entre morts i naixements

► L'augment de la mortalitat a causa del coronavirus i un lleuger descens de la natalitat fan que en el primer any de la pandèmia es dispari el balanç negatiu del creixement natural de la població ► Al Bages, els decessos van superar de gairebé un miler els nous nats



David Ercollé
MANRESA

■ La covid ha deixat a les comarques de l'àrea central els pitjors registres d'aquest segle en el creixement vegetatiu, és a dir, en la relació entre defuncions i naixements, clarament negatius a totes les demarcacions. Parlem del 2020, el primer any afectat de la pandèmia, ja que és l'últim del que es disposa de dades completes i oficials territorialitzades, tant de mortalitat com de natalitat (facilitades per l'Institut d'Estadística de Catalunya). Sumant el conjunt de les set comarques de l'àrea d'influència de Regió7, hi ha un balanç negatiu de 2.172 persones. És a dir, ara fa dos anys hi va haver 2.172 defuncions més (5.217 en total) que no pas naixements (3.045 en total).

Això voldria dir que si no tinguéssim en compte un factor clau com és el dels moviments migratoris, que en general estan aportant nous habitants, totes les nostres comarques perdrien població si només ens baséssim en els factors naturals.

En comparació amb l'any anterior (2019), que s'havia tancat amb un balanç global a les set comarques de -867, aquest creixement vegetatiu en negatiu va augmentar el 150% el 2020. I si ho comparem amb les xifres del 2018 (-458) es va multiplicar per cinc.

Cal tenir present que des del 2000 hi ha hagut fins i tot una dècada (del 2004 al 2014, coincidint amb el primer any migratori) en què el saldo al conjunt del territori va ser positiu, i que en la resta, malgrat ser negatiu, hi havia força equilibri.

Tot i que des del 2018 ja es començava a apuntar de nou una tendència negativa, el 2020 aquesta s'ha desbocat. Els motius són clars i evidents: un pandèmia del coronavirus que ha trastocat les dues línies de referència en sentits totalment oposats (defuncions a l'alça, naixements a la baixa), però que, sobretot, el que ha fet és disparar la de morts.

I és que, tal i com ja va informar aquest diari el desembre passat, quan se'n van fer públiques les dades oficials, el Bages va ser la comarca de tot Catalunya que més va notar el 2020 l'impacte mortal del coronavirus. Va ser la demarcació que, de bon tros, va registrar un increment més elevat de morts en comparació amb l'any anterior,

Les defuncions a Catalunya van augmentar el 23,6%

► Al conjunt de Catalunya, el 2020 es van registrar 79.784 defuncions. En relació amb el 2019, es va registrar un augment de 15.237 defuncions, el 23,6% en termes relatius. Representa la major variació anual dels darrers 82 anys. Per mesos, març i abril van registrar el major increment de defuncions, amb un augment del 78,9% i del 138,2% respectivament, en relació amb els mesos de març i abril del 2019. El mes de maig, les defuncions van ser un 12,1% superiors al maig de l'any anterior, mentre que al juny (-7,3%) i juliol (-2,4%) hi va haver menys defuncions que els mateixos mesos del 2019.

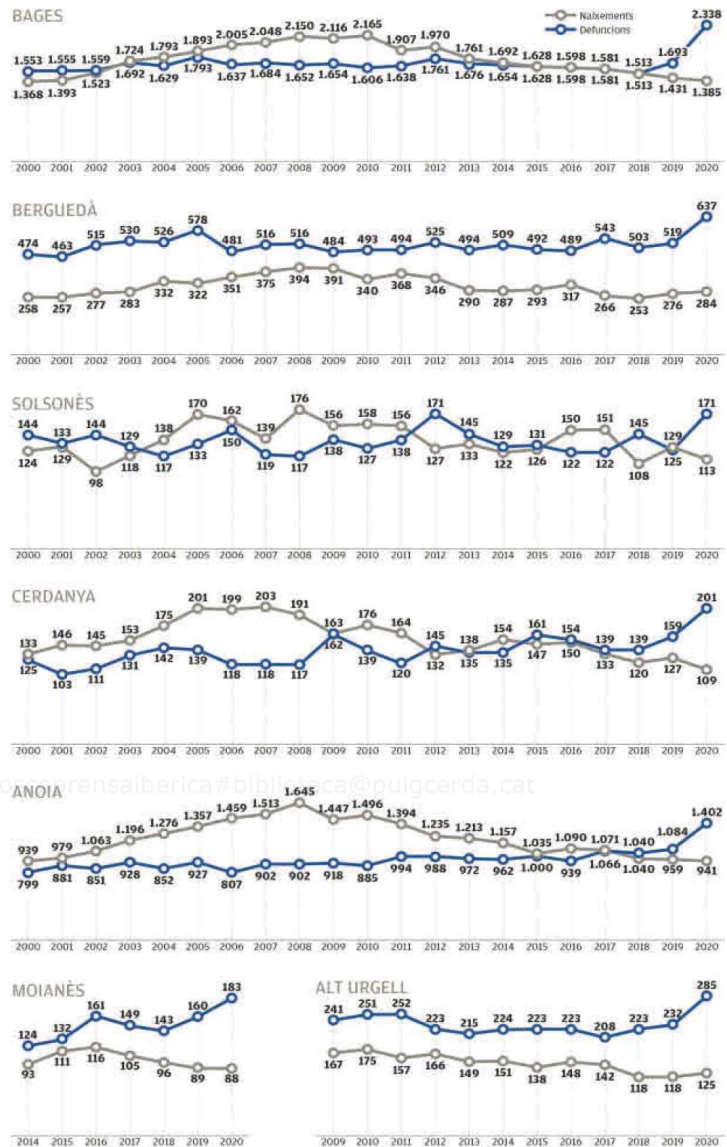
quan la covid-19 no era present entre nosaltres. Òbviament, no tot l'increment va ser degut a la pandèmia, però no hi ha dubte que sobre ella cal carregar la major part d'aquesta accentuada variació a l'alça en el pas d'un any a l'altre, que en el conjunt de Catalunya va ser del 23,6%.

Al Bages, el 2020 hi va haver gairebé el 40% més de defuncions que al 2019. En xifres absolutes, es va passar de 1.693 a 2.338 (645 més). Només s'hi va apropar el Pallars Jussà, on l'augment va ser del 37,2%, tot i que a partir d'unes xifres absolutes molt inferiors (són 60 defuncions més). En tercera posició hi havia el Barcelonès (un augment del 31%), i just darrere l'Anoia, que el 2020 va tenir 318 morts més que l'any anterior, amb un total de 1.402 que suposen un increment percentual de pràcticament el 30%.

De l'àrea d'influència de Regió7 hi ha una altra comarca que es va situar per sobre de la mitjana catalana en l'augment de defuncions: la Cerdanya, amb una variació del 26,4% després de superar els 200 amb un increment de 42 defuncions en nombres absoluts.

El creixement més baix entre les comarques de casa nostra es va donar al Moianès, on va ser del 14,3%

L'evolució del creixement vegetatiu per comarques



Font: Idescat

En comparació de l'any anterior (2019), el creixement vegetatiu en negatiu va augmentar el 150% [kioscoprensaibe](#)

Durant aquest segle, diverses comarques de casa nostra han tingut deu anys o més consecutius amb balanços positius

(el 2020 hi va haver 183 decessos, 23 més que en l'any anterior), mentre que el **Berguedà** i l'**Alt Urgell** es van situar molt en la línia de la mitjana de Catalunya, amb un increment del 22%.

En el cas del Berguedà, però (on es va passar de 519 defuncions el 2019 a 637 l'any passat), cal ressenyar que va ser la tercera comarca de Catalunya amb una taxa bruta de mortalitat (que es calcula en base a la pròpia població) més alta, del 15,96%. Davant només hi havia el Priorat (18,32%) i el Pallars Jussà (16,98%).

Finalment, pel que fa al Solsonès, el 2020 hi va haver 28 defuncions més (un total de 171) que el 2019, el que equival a un augment de pràcticament el 20%.

Per contra, el 2020 els naixements va mostrar la tendència oposada, a la baixa, tot i que en aquest cas amb variacions (comparant-les amb les del 2019) poc accentuades. Només dues comarques, el Berguedà i l'Alt Urgell van tenir més natalitat, però amb augments ínfims.

La tendència general clarament oposada de tots dos registres va fer que, per exemple, en el cas del Bages el creixement vegetatiu del 2020 fos de pràcticament un miler de persones (953 defuncions més que no pas naixements). El 2019, aquest creixement vegetatiu a la comarca va ser de -262, i un any abans (2018) va ser zero, ja que totes dues xifres van ser idèntiques. A la resta de comarques, totes amb moltes més defuncions que naixements (com es pot veure a les gràfiques), el balanç final va ser el següent: **Moianès (menys 95), Berguedà (menys 353), Cerdanya (menys 92), Solsonès (menys 58), Alt Urgell (menys 160) i Anoia (menys 461)**.

Com es pot veure en les gràfiques, diverses d'aquestes comarques han arribat durant aquest segle a tenir deu anys o més consecutius amb balanços positius. És a dir, anys en què la natalitat era superior a les xifres de mortalitat. En el cas del Bages, per exemple, això es va produir entre el 2003 i el 2014. A l'Anoia encara es va viure un període més perllongat: des del 2000 fins al 2017.